

Utrikeshandel. Varuexport och varuimport. Indextal för värden i fasta priser

Tredje kvartalet 2014

Foreign Trade - Volume trends in exports and imports of goods

---

I korta drag

Importvolymen ökade med 7 procent under tredje kvartalet

Varuexporten från Sverige ökade under det tredje kvartalet i år med 1,9 procent i volym (värde i fasta priser), jämfört med tredje kvartalet 2013. Samtidigt ökade varuimporten med hela 7,3 procent i volym.

Under perioden januari-september ökade varuexporten i volym med 0,9 procent samtidigt som varuimporten ökade med 4,9 procent, jämfört med motsvarande period 2013. Värdet i löpande priser ökade med 3,0 procent för exporten och 6,3 för importen.

Exportvolymen under januari-september i år ligger 4 procent lägre än den historiska toppnivån för perioden januari-september som inträffade under 2011. Importen under januari-september i år är den högsta hittills för motsvarande period under ett år (marginellt högre än nivån under januari-september 2011).

Exporten tredje kvartalet: Uppåt för elektronikvaror/telekom men nedåt för vägfordon

Den vändning uppåt i exporten som kom under första kvartalet, jämfört med motsvarande kvartal året innan, planade ut under andra kvartalet för att under tredje kvartalet fortsätta uppåt (+1,9 procent).

Verkstadsvaror, som svarar för drygt 40 procent av den totala exporten, minskade med 1 procent i volym under tredje kvartalet. Vägfordon minskade med 10 procent efter en kraftig nedgång i exporten av lastbilar/dragfordon och nedgångar även för personbilar och bildelar. Det betydande området elektronikvaror/telekom ökade med 10 procent.

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Lars Malmberg, SCB, tfn 08-506 946 29, lars.malmberg@scb.se
Jennie Bergman, SCB, tfn 08-506 947 73, jennie.bergman@scb.se

Statistiken har producerats av SCB, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-3890 Serie HA – Handel med varor och tjänster. Utkom den 26 november 2014.
URN:NBN:SE:SCB-2014-HA23SM1404_pdf
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Stefan Lundgren, SCB.

Skogsvaror minskade 1 procent i volym under tredje kvartalet efter en nedgång för papper medan exporten av trävaror ökade. Pappersmassa var oförändrad i volym.

Mineralvaror sjönk 1 procent i volym. Järn och stål ökade med 4 procent medan övriga metaller minskade 12 procent i volym. *Kemivaror* ökade 3 procent efter en uppgång med 10 procent för läkemedel medan plaster och grundämnen/föreningar minskade i volym.

Energivaror ökade hela 22 procent efter en uppgång för oljeproduktexporten. För området *Övriga varor* ökade exporten med 4 procent i volym. Inom området kan noteras en ökning med 7 procent för livsmedel men även tekovaror/skor och möbler ökade.

Importen tredje kvartalet: Starkt kvartal för elektronikvaror/telekom

Under tredje kvartalet i år fortsatte varuimporten att öka i volym. Den steg med 7,3 procent jämfört med motsvarande kvartal föregående år vilket är en större ökning än för första och andra kvartalet i år.

Importen av *Verkstadsvaror*, som står för cirka 40 procent av det totala importvärdet, ökade i volym även under tredje kvartalet. Under detta kvartal ökade volymen med 5 procent efter att ha ökat med 9 respektive 3 procent under första och andra kvartalet, jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Inom varuområdet ökade elektronikvaror/telekom med 10 procent under kvartal tre efter en ökning med 5 procent under kvartal två. Även metallarbeten, vägfordon och instrument/optiska varor ökade under tredje kvartalet i år.

Importvolymen av *Energivaror* ökade med 24 procent efter en stor ökning av råolja och en minskning av oljeprodukter.

Kemivaror ökade med 7 procent i volym. Inom varuområdet uppvisade grundämnen/föreningar den största ökningen med 15 procent men även läkemedel och plaster ökade. *Skogsvaror* ökade med 3 procent. *Mineralvaror* minskade i volym med 6 procent jämfört med tredje kvartalet 2013 efter en nedgång för grupperna övriga metaller och malmer/stålskrot. *Övriga varor* ökade med 6 procent. Inom varuområdet ökade livsmedel med 6 procent, tekovaror/skor med 7 och möbler med 11 procent.

Innehåll

Tabeller	4
Teckenförklaring	4
1. Export. Volym- och värdeutveckling för viktiga varuområden	4
2. Import. Volym- och värdeutveckling för viktiga varuområden	5
3. Exportens volymutveckling för varor enligt SPIN 2007. Basår 2000=100.	6
4. Importens volymutveckling för varor enligt SPIN 2007. Basår 2000=100.	7
5. Exportens volym- och värdeutveckling på huvudgrupper enligt SITC	8
6. Importens volym- och värdeutveckling på huvudgrupper enligt SITC	9
Fakta om statistiken	10
Detta omfattar statistiken	10
Definitioner och förklaringar	10
Så görs statistiken	11
Statistikens tillförlitlighet	13
Bra att veta	13
In English	14
Summary	14
List of tables	15

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable

1. Export. Volym- och värdeutveckling för viktiga varuområden

1. Exports. Volume- and value trends by important commodity groups

	Förändring % från motsvarande period året innan				
	Volym År 13	Volym 2 kv 14	Volym 3 kv 14	Volym 1-3 kv 14	Värde 1-3 kv 14
Totalt	-3,5	0,0	1,9	0,9	3,0
Skogsvaror	-0,8	-2,6	-1,0	-1,7	3,9
Trävaror	-1,9	1,4	1,7	2,4	13,9
Pappersmassa	-0,5	5,3	0,0	2,6	7,1
Papper	-0,4	-6,6	-2,1	-4,4	-0,2
Mineralvaror	-8,9	6,3	-1,5	3,3	4,5
Järnmalm	..	..	..	..	6,4
Järn och stål	-12,6	3,9	4,3	4,8	7,3
Övriga metaller	-9,3	8,5	-12,4	0,1	-3,4
Kemivaror mm	3,6	-3,3	2,7	-0,5	2,2
Grundämnen, föreningar	11,3	-5,6	-12,0	-6,2	-3,6
Läkemedel	4,2	-3,3	9,6	0,0	1,6
Plaster	1,9	-6,9	-2,7	-3,2	1,0
Energivaror	-16,6	11,5	22,1	7,9	4,5
Oljeprodukter	-15,0	12,0	22,3	5,8	3,8
Verkstadsvaror	-2,3	-1,9	-1,2	0,2	2,3
Metallarbeten	0,7	3,7	0,0	4,7	5,1
Maskiner	-6,0	-3,6	0,5	-3,5	-0,5
Elektronikvaror, telekom	-2,8	3,6	10,5	7,3	5,1
Vägfordon	3,5	-5,7	-10,2	-0,5	5,0
Personbilar	-0,2	6,5	-8,4	6,4	9,3
Lastbilar, dragfordon	5,5	-10,6	-19,2	-2,9	4,8
Bildelar och tillbehör	5,3	-12,4	-6,1	-4,2	2,5
Övriga transportmedel	0,5	-15,4	-60,6	-31,7	-27,2
Instrument, optiska varor	-2,9	-0,1	1,4	0,9	4,5
Övriga varor	-1,5	-0,1	4,5	0,4	3,3
Livsmedel	2,8	8,4	6,7	5,1	9,0
Tekovaror, skor	2,5	1,6	2,6	2,8	6,8
Möbler	-3,0	0,0	3,8	0,0	1,0

2. Import. Volym- och värdeutveckling för viktiga varuområden

2. Volume- and value trends by important commodity groups

	Förändring % från motsvarande period året innan				
	Volym År 13	Volym 2 kv 14	Volym 3 kv 14	Volym 1-3 kv 14	Värde 1-3 kv 14
Totalt	-2,7	3,8	7,3	4,9	6,3
Skogsvaror	-1,6	1,4	3,1	3,1	6,1
Mineralvaror	-7,5	3,6	-6,4	1,2	2,4
Järn och stål	-8,5	7,3	3,1	5,9	5,8
Övr. metaller	-6,9	0,3	-12,8	-0,3	2,3
Malmer, skrot	-7,7	-1,4	-27,5	-10,6	-10,8
Kemivaror	-2,6	6,3	6,9	6,5	7,1
Grundämnen, föreningar	-11,8	18,0	14,6	17,4	15,7
Läkemedel	0,1	-2,1	3,6	-1,4	-1,8
Plaster	0,9	1,2	2,3	3,6	7,7
Gummi, gummivaror	-5,9	6,5	3,8	6,1	5,4
Energivaror	-10,7	3,8	24,4	5,1	3,7
Råolja	-22,9	-3,9	52,1	1,3	0,2
Oljeprodukter	15,2	14,8	-4,0	9,3	10,4
Verkstadsvaror	-1,6	3,0	5,0	5,5	7,6
Metallarbeten	-0,9	6,3	10,9	8,7	10,7
Maskiner	-5,2	2,4	-0,9	2,4	6,3
Elektronikvaror, telekom	1,1	4,6	9,8	6,6	6,0
Vägfordon	0,9	5,1	5,4	8,8	12,6
Personbilar	2,4	7,9	9,3	10,8	14,2
Bildelar och tillbehör	0,6	3,2	-3,0	6,4	12,0
Övriga transportmedel	-30,4	-33,6	-36,3	-17,0	-11,2
Instrument, optiska varor	-0,1	-3,2	3,5	3,0	7,0
Övriga varor	3,4	4,6	6,1	4,2	6,5
Livsmedel	2,6	4,8	6,1	4,7	7,5
Tekovaror, skor	4,4	8,2	7,1	5,5	8,3
Möbler	6,1	6,3	11,4	7,0	10,8

3. Exportens volymutveckling för varor enligt SPIN 2007. Basår 2000=100.

3. Volume trends for exports by commodities according to SPIN 2007. 2000=100

SPIN-Kod		Volymindex 2000=100				
		2012	2013	3 kv 2013	2 kv 2014	3 kv 2014
	Totalt	140	135	130	139	132
01-03	Varor från jord- och skogsbruk, jakt, fiske	273	264	257	291	315
05-08	Råolja, kol, metallmalmer, mineraler, naturgas	159	158	174	152	167
05-06*	Råolja, kol, naturgas	3369	2779	3560	2336	2243
07.1	Järnmalm	..	..	..	..	..
07.2, 08	Övriga metallmalmer, varor från utvinning mineral	94	82	84	111	88
10-32	Tillverkningsindustrivaror	137	132	127	136	128
10-12	Livsmedel, dryckesvaror, tobaksvaror	248	263	263	270	261
13-15	Textilvaror, kläder, lädervaror	155	159	180	141	184
16	Trävaror (ej möbler)	95	93	85	103	86
16.1	Trä, sågat och hyvlat	102	100	90	112	91
17.11	Massa	119	118	119	121	120
17.12, 17.2	Papper, papp och pappersvaror	121	121	120	115	117
18*	Grafiska tjänster inkl reproduktion av inspelningar	79	66	53	45	41
19	Stenkolsvaror, raffinerade petroleumvaror	182	152	136	184	168
20	Kemikalier, kemiska produkter	143	148	151	145	136
21	Farmaceutiska basprodukter, läkemedel	197	205	178	215	195
22	Gummi- och plastvaror	118	117	116	125	120
23	Andra icke-metalliska mineraliska varor	124	120	115	124	121
24	Metaller	107	97	92	103	90
24.1-24.3, 24.51-24.52	Järn och stål inkl varor därav, ferrolegeringar	102	90	81	98	84
24.4, 24.53- 24.54	Övriga metaller	121	114	118	117	104
25	Metallvaror; utom maskiner och apparater	113	113	104	122	108
26-28	Datorer, elektronikvaror, optik, elapparatur, övr maskiner	153	145	138	149	148
26.1-26.4	Datorer, kommunikationsvaror, hemelektronik, delar	211	203	201	203	230
26.5-26.8,27	Mätinstrument, ur, optik- o fotovaror, elapparatur	133	125	124	126	130
28	Övriga maskiner exkl bil- och flygmotorer	139	130	118	137	124
29-30	Transportmedel	103	106	101	103	85
29.101	Personbilar / lätta motorfordon inkl motorer	96	89	81	94	72
29.102	Lastbilar / tunga motorfordon inkl motorer	135	153	141	147	120
29.2-29.3	Karosserier, släpvagnar, motorfordonsdelar o tillbehör	122	128	117	116	110
30	Andra transportmedel, flygmotorer	54	52	67	50	35
31-32	Möbler och andra tillverkade varor	128	125	119	120	119
35,37,38,58, 59,71,74,89- 91,96	Övriga varor	246	205	199	201	222

*Varuområdet har litet handelsvärde vilket kan medföra starka svängningar i volymindexalen även vid små förändringar i värden.

4. Importens volymutveckling för varor enligt SPIN 2007. Basår 2000=100.

4. Volume trends for imports by commodities according to SPIN 2007. 2000=100

SPIN-kod		Volymindex 2000=100				
		2012	2013	3 kv 2013	2 kv 2014	3 kv 2014
	Totalt	149	145	140	153	151
01-03	Varor från jord- och skogsbruk, jakt, fiske	175	174	171	193	186
05-08	Råolja, kol, metallmalmer, mineraler, naturgas	107	84	70	88	98
05-06	Råolja, kol, naturgas	103	81	65	86	96
07.1*	Järnmalm	100	65	47	117	11
07.2, 08	Övriga metallmalmer, varor från utvinning mineral	130	112	136	93	102
10-32	Tillverkningsindustrivaror	153	153	150	162	156
10-12	Livsmedel, dryckesvaror, tobaksvaror	194	202	202	212	211
13-15	Textilvaror, kläder, lädervaror	124	130	151	119	162
16	Trävaror (ej möbler)	142	152	141	166	150
16.1	Trä, sågat och hyvlat	98	105	95	118	110
17.11	Massa	172	135	128	141	126
17.12, 17.2	Papper, papp och pappersvaror	138	132	131	136	137
18*	Grafiska tjänster inkl reproduktion av inspelningar	171	111	97	106	86
19	Stenkolsvaror, raffinerade petroleumvaror	113	130	147	140	144
20	Kemikalier, kemiska produkter	137	134	129	152	137
21	Farmaceutiska basprodukter, läkemedel	202	202	196	203	204
22	Gummi- och plastvaror	150	148	148	165	156
23	Andra icke-metalliska mineraliska varor	154	147	146	159	150
24	Metaller	100	93	88	104	84
24.1-24.3, 24.51-24.52	Järn och stål inkl varor därav, ferrolegeringar	104	95	87	110	90
24.4 & 24.53- 24.54	Övriga metaller	97	91	92	97	76
25	Metallvaror; utom maskiner och apparater	123	125	121	141	132
26-28	Datorer, elektronikvaror, optik, elapparatur, övr maskiner	203	199	189	205	202
26.1-26.4	Datorer, kommunikationsvaror, hemelektronik, delar	391	390	368	383	423
26.5-26.8, 27	Mätinstrument, ur, optik- o fotovaror, elapparatur	128	128	124	128	127
28	Övriga maskiner exkl bil- och flygmotorer	147	139	130	153	134
29-30	Transportmedel	122	121	111	129	112
29.101	Personbilar / lätta motorfordon inkl motorer	137	138	125	149	136
29.102	Lastbilar / tunga motorfordon inkl motorer	164	165	152	192	172
29.2-29.3	Karosserier, släpvagnar, motorfordonsdelar o tillbehör	140	143	134	157	131
30	Andra transportmedel, flygmotorer	68	56	52	50	38
31-32	Möbler och andra tillverkade varor	142	149	140	151	148
35,37,38,58, 59,71,74,89- 91,96	Övriga varor	102	96	97	90	96

*Varuområdet har litet handelsvärde vilket kan medföra starka svängningar i volymindexet även vid små förändringar i värden.

5. Exportens volym- och värdeutveckling på huvudgrupper enligt SITC

5. Volume- and value trends for exports by sections of the SITC

2000=100	Totalt SITC 0-9	Livsmedel o dyl SITC 0+1	Råvaror, utom bränslen SITC 2+4	Bränslen o dyl SITC 3	Kemiska produkter SITC 5	Halv- fabrikat SITC 6	Maskiner, transport- medel SITC 7	Övriga färdiga varor SITC 8+9
Värdeindex								
2001	100	120	95	99	116	105	93	112
2002	100	126	98	88	121	106	91	119
2003	103	132	96	105	133	106	92	119
2004	112	145	103	140	139	115	102	126
2005	122	167	114	198	146	123	108	130
2006	135	189	133	241	167	136	118	148
2007	142	201	148	235	168	148	123	151
2008	149	230	150	352	174	150	123	164
2009	124	241	128	243	179	119	95	166
2010	142	264	161	320	184	139	110	170
2011	151	267	169	362	174	147	123	170
2012	146	285	164	439	174	137	111	173
2013	136	311	151	344	175	125	105	160
3 kv 2013	130	313	153	316	164	122	100	155
4 kv 2013	139	337	160	287	168	124	113	168
1 kv 2014	138	320	166	367	181	130	103	154
2 kv 2014	142	338	162	400	184	130	108	153
3 kv 2014	137	338	160	371	176	126	101	163
Volymindex								
2001	98	113	100	95	111	99	94	106
2002	101	118	108	96	119	103	94	112
2003	106	134	107	110	136	106	99	111
2004	117	155	112	130	141	111	113	118
2005	123	172	117	147	142	112	122	119
2006	133	187	119	158	158	116	133	132
2007	136	201	117	149	155	117	141	135
2008	138	223	119	178	152	118	140	141
2009	114	222	116	151	148	93	102	133
2010	131	243	111	176	156	111	126	139
2011	142	251	117	173	161	115	148	140
2012	140	279	126	204	163	111	136	142
2013	135	287	124	170	169	106	133	135
3 kv 2013	130	288	124	154	159	103	127	131
4 kv 2013	138	302	126	144	162	105	142	142
1 kv 2014	136	282	129	189	173	110	129	129
2 kv 2014	139	303	128	202	174	108	134	127
3 kv 2014	132	307	124	188	163	102	125	133

6. Importens volym- och värdeutveckling på huvudgrupper enligt SITC

6. Volume- and value trends for imports by sections of the SITC

	Totalt	Livsmedel o dyl	Råvaror, utom bränslen	Bränslen o dyl	Kemiska produkter	Halv- fabrikat	Maskiner, transport- medel	Övriga färdiga varor
2000=100	SITC 0-9	SITC 0+1	SITC 2+4	SITC 3	SITC 5	SITC 6	SITC 7	SITC 8+9
Värdeindex								
2001	99	114	101	95	111	102	91	106
2002	98	124	105	93	109	102	88	107
2003	101	128	100	107	114	106	91	106
2004	110	136	118	118	122	119	99	111
2005	124	150	123	161	137	134	109	119
2006	140	168	145	193	152	153	121	131
2007	154	182	175	188	170	186	132	139
2008	163	206	169	261	188	180	132	147
2009	136	219	135	173	179	133	107	140
2010	159	226	166	235	186	162	131	147
2011	171	235	180	267	197	175	140	152
2012	165	244	171	296	195	157	129	148
2013	155	262	152	246	182	142	122	147
3 kv 2013	149	259	152	234	175	137	115	152
4 kv 2013	162	276	150	241	181	144	137	152
1 kv 2014	157	265	156	230	193	148	125	152
2 kv 2014	165	285	153	261	204	160	130	143
3 kv 2014	163	280	143	280	193	148	124	166
Volymindex								
2001	95	107	98	96	103	99	88	101
2002	95	116	103	96	104	98	86	101
2003	101	125	101	108	110	102	93	101
2004	109	136	110	104	115	105	107	106
2005	117	145	103	103	122	110	120	114
2006	126	158	105	102	129	116	136	124
2007	139	171	115	99	141	130	156	132
2008	142	182	113	107	147	126	158	136
2009	119	184	103	92	143	96	121	119
2010	140	189	111	102	151	115	159	131
2011	151	200	116	97	154	125	184	138
2012	149	214	116	104	156	118	174	135
2013	145	220	112	93	152	113	171	139
3 kv 2013	140	219	114	87	147	109	162	144
4 kv 2013	152	229	113	91	151	114	190	143
1 kv 2014	146	214	118	88	161	117	173	142
2 kv 2014	153	233	114	99	170	126	180	133
3 kv 2014	151	232	104	108	158	113	169	151

Fakta om statistiken

Detta omfattar statistiken

Statistikens syfte är att för olika varuområden och totalt redovisa utvecklingen för den svenska varuexportens och varuimportens värden i fasta priser (*volymutvecklingen*), varmed avses värdeförändringen rensad för prisförändringar. Beräkningarna görs kvartalsvis.

Definitioner och förklaringar

Volymutvecklingen är värdeförändringen rensad för prisförändringar. Beräkningen görs enligt Laspeyres indexformel. Vid sidan av volymutvecklingen redovisas i vissa tabeller även *värdeutvecklingen*, varmed här avses värdeförändringen mätt i löpande priser (prisförändringarna slår igenom på värdet).

Uppgifterna redovisas endera som procentuella förändringar från motsvarande period föregående år eller i form av indextal med basåret 2000=100. Uppgifter redovisas dels för kvartal, dels för ackumulerade kvartal under respektive år och dels för år.

Uppgifter redovisas för olika varuområden enligt olika internationellt vedertagna varuklassificeringssystem. Uppgifter redovisas enligt SITC (Standard International Trade Classification) Rev.4 som är en av FN rekommenderad produktnomenklatur för handelsändamål och SPIN 2007 som är en svensk produktnomenklatur som bygger på CPA – EU:s produktindelning efter näringsgren.

Definitionsändring i statistiken

Uppgifter om exportleveranser av förråd ombord och driftsförnödenheter till fartyg och flygplan i svensk hamn/flygplats har lagts in i utrikeshandelsstatistiken fr.o.m. statistiken för 2003. Det har skett som en anpassning till nya EU-direktiv. Definitionsändringen medför att värdet av den totala varuexporten i löpande priser höjs med cirka 0,3 procentenheter, vilket även ger en motsvarande höjning på exportvolymen. Tidsserierna med basår 2000=100 beräknas alltså inklusive förråd ombord/driftsförnödenheter fr.o.m. indextalen för 1 kv. 2003.

Export och import i BNP-beräkningar och betalningsbalansen

Ändrad redovisning av export och import i BNP-beräkningarna

Från beräkningarna för andra kvartalet 2014 har SCB:s nationalräkenskaper, NR, övergått till redovisning enligt EU:s nya regelverk i Europeiska national- och regionalräkenskapssystemet (ENS 2010). Tidsserier fr.o.m. 1993 har, så långt möjligt, anpassats till denna nya förordning. För redovisningen av exporten och importen i NR:s beräkningar av bruttonationalprodukten (BNP) innebär detta vissa väsentliga förändringar jämfört med redovisningen enligt EU:s tidigare regelverk inom området.

NR:s anpassning till ENS 2010 innebär att *merchanting* - den del av trepartshandel som innebär att företag i Sverige köper produkter utomlands för att sedan sälja dem utan att först ta hem dem till Sverige - ska redovisas som varuhandel. Inköpen räknas som en negativ varuexport och försäljningen som en (positiv) varuexport. Tidigare har denna marginal på affärerna räknats som en tjänsteexport. Förändringen innebär inget för handelsnettot totalt men den innebär att stora belopp flyttas från tjänsteexporten till varuexporten. Trepars-handeln har vuxit kraftigt under senare år. 1993 uppgick marginalen på trepartshandeln till 7,6 miljarder kronor men sedan 2007 har beloppen legat runt 60-70 miljarder kronor. *Lönbearbetning (lönbearbetning)* räknas i NR numera netto, d.v.s. endast värdet av bearbetningstjänsten redovisas som export när det gäller

lönbearbetning av utländska varor i Sverige respektive som import vid bearbetning utomlands. Dessa nettovärden förs som handel med respektive vara. Tidigare har värdet av hela varan registrerats när den passerar gränsen såväl före som efter bearbetningen. Lönbearbetning har alltså ändrat definition men räknas liksom tidigare in i exporten och importen av varor.

Inga förändringar i redovisningen för utrikeshandelsstatistiken med varor

Utrikeshandelsstatistiken med varor redovisas enligt andra EU-förordningar än de som används i nationalräkenskaperna enligt ENS 2010. Förändringarna i nationalräkenskaperna kommer därför inte att speglas i motsvarande förändringar i utrikeshandelsstatistiken med varor utan denna kommer att redovisas på samma sätt som tidigare. D.v.s. *merchating* kommer inte heller i fortsättningen att räknas in i exporten av varor och *lönbearbetning* kommer fortsätta att beräknas på samma sätt som hittills. NR:s definition på lönbearbetning enligt ENS 2010 är annorlunda än den som tillämpas i utrikeshandelsstatistiken med varor och skillnaden har ökat jämfört med läget innan ENS 2010.

Varuexport och varuimport redovisas olika hos utrikeshandeln med varor och i NR/Betalningsbalansen

Utrikeshandelsstatistiken med varor ingår som underlag i NR:s kvartalsvisa beräkningar av BNP. Uppgifterna har även tidigare skiljt sig något från de uppgifter om varuexport och varuimport som redovisas i BNP. Detta hänger bl.a. samman med olika definitioner och avgränsningar av varuexport- och varuimportbegreppen. Vidare publicerar utrikeshandelsstatistiken efter s.k. statistiskt värde medan NR publicerar efter fakturavärde. NR och utrikeshandelsstatistiken gör egna separata kedjningar av utrikeshandelsmaterialet tillbaka till valt basår i respektive statistikgren. I BNP-beräkningarna tas ibland utrikeshandelsstatistikens senaste tillgängliga beräkningar för äldre perioder in med viss eftersläpning. NR gör ibland andra justeringar av utrikeshandelsstatistiken i syfte att få beräkningarna av BNP från användningssidan och produktionssidan att stämma överens. Sådana justeringar kan gälla såväl prisutveckling som värden i löpande priser. ENS 2010 överensstämmer i stort med BPM6 (Balance of Payments Manual) utgiven av Internationella Valutafonden. SCB kommer att publicera betalningsbalansen enligt BPM6 första gången den 2 december 2014 (i rapporten över betalningsbalansen för tredje kvartalet 2014).

Förändringarna i publiceringen över BNP och betalningsbalansen gör att skillnaderna i utfall mellan dessa och utrikeshandelsstatistiken med varor kommer att öka, särskilt vad gäller exporten. För ytterligare information om ändringarna i nationalräkenskaperna och i betalningsbalansen – besök deras hemsidor under "Nationalräkenskaper" respektive "Finansmarknad" på www.scb.se. Direktlänkar om förändringarna är www.scb.se/ens2010 respektive www.scb.se/bpm6.

Statistiken över exporten och importen av tjänster

Lönbearbetning insamlas från 2013 även i statistiken över exporten och importen av tjänster (benämns "tillverknings-tjänster") bl.a. i syfte att förbättra underlaget till NR:s beräkningar av lönbearbetning. Statistiken över exporten och importen av tjänster kommer även fortsättningsvis att samla in uppgifter om *merchating* som underlag för beräkningarna av BNP och betalningsbalansen i vilka *merchating* alltså i fortsättningen redovisas som varuhandel.

Så görs statistiken

Beräkningarna bygger på två ingångsmaterial. Det ena är utrikeshandelsstatistikens uppgifter över varuexportens och varuimportens värden för olika varugrupper (i löpande priser). Det andra är statistiken över export- och importprisutvecklingen för olika varugrupper som tas fram inom ramen för SCB:s beräk-

ningar över prisindex i producent- och importled. Denna statistik beskriver den genomsnittliga prisutvecklingen per månad på svensktillverkade varor totalt och fördelat på hemmamarknad och export samt på importerade varor.

Utrikeshandelsstatistikens värden i löpande priser

Statistiken omfattar alla fysiska varuleveranser mellan Sverige och andra länder. För företag som har *varuhandel med länder utanför EU* används uppgifter ur de exportanmälningar och importdeklarationer som företagen lämnar till Tullverket i samband med exporten/importen av varor. Den delen av varuhandeln svarade för ca 42 procent respektive 31 procent av värdet för den totala exporten och importen under januari-december 2013. Totala värdet för *varuhandeln med EU-länder* är beräknat med hjälp av två dataunderlag. Det huvudsakliga underlaget är direkt insamlade månadsvisa uppgifter från företag som har en årlig utförsel till EU av minst 4,5 miljoner kr eller införsel av varor från EU av minst 4,5 miljoner kr. Datainsamlingen genomförs av SCB och är utformad som en särskild statistisk undersökning - Intrastat. Undersökningen har ett svarsbortfall genom att vissa uppgiftsskyldiga företag ej har lämnat uppgifter. Värdet av varuhandeln för svarsbortfallet och ej uppgiftsskyldiga företag uppskattas genom att använda uppgifter från momsdeklarationen. Dessa avser totala värdet av varuförvärv respektive varuleveranser i handeln med EU, som företaget deklarerar för varje månad, som med statistisk metod av SCB fördelas ut på olika varuområden.

Beräkningar av export- och importprisindex

Populationen utgörs av alla transaktioner avseende producenters försäljning av svensktillverkade varor respektive importörers köp av varor från utlandet. Indexberäkningarna baseras på månatliga prisuppgifter avseende ett urval av representantvaror. Urvalsstorleken är cirka 1300 prisuppgifter för exportmarknaden och cirka 1 950 för importen. Prisuppgiften för varan ska avse över tiden jämförbara transaktioner, och inte påverkas av kvalitetsförändringar eller förändringar av andra prisbestämmande faktorer som t.ex. leveransvillkor och leveransstorlek.

Beräkningsgång

Vid den kvartalsvisa beräkningen av varuexportens och varuimportens volymutveckling jämförs det aktuella kvartalet – uppräknat till helårsnivå – med närmast föregående helår. För varje varugrupp enligt KN-nomenklaturen (den mest detaljerade varugrupsindelningen i utrikeshandelsstatistiken; ca 9 400 varugrupper) beräknas kvartalets värde i föregående års genomsnittspris genom att dividera kvartalets värde i löpande priser med prisutvecklingen mellan perioderna. Prisutvecklingen beräknas för respektive varugrupp på ett av två sätt. Endera med hjälp av direktinsamlade data om prisutvecklingen för varugruppen enligt KN eller också med hjälp av beräkningar av branschens prisutveckling där denna appliceras på varugruppen i fråga. I vissa fall kan även annan prisinformation användas, t.ex. uppgifter om enhetsvärdeutvecklingen (värde dividerat med kvantitet för respektive varugrupp).

På basis av framräknade uppgifter för varje varugrupp i KN avseende kvartalets värde i löpande priser, kvartalets värde i föregående års priser och föregående års värde i löpande priser bildas för olika summeringar av KN-varugrupper (grupper enligt SITC och SPIN) olika indexar för kvartalet jämfört med föregående helår. Dessa är värdeindex, prisindex (enligt Paasches formel) samt volymindex (enligt Laspeyres formel).

I nästa steg beräknas indextalen i en kedjeindexserie med basåret 2000 (2000=100) där volym- och värdeindextalen för den aktuella perioden jämfört med föregående helår kedjas ihop med motsvarande indextal för de tidigare helåren jämförda med respektive föregående helår tillbaka till år 2000. Indextalen med basår 2000 är alltså s.k. kedjeindex, vilka beräknats som produkten av

årsvisa indexlänkar. För att få fram utvecklingen under ackumulerade kvartal och helår beräknas det aritmetiska genomsnittet av volymindexarna och värdeindexarna för de ingående kvartalen. Ur den kedjade serien kan sedan jämförelser göras mellan t.ex. första kvartalet år t och första kvartalet år t-1, år t jämfört med år t-3 osv.

Nytt IT-system

Fr.o.m. beräkningarna för första kvartalet 2013 har ett nytt IT-system tagits i bruk. Metodmässigt sker beräkningarna på samma sätt som tidigare. En skillnad är dock att i syfte att förbättra tidsserierna är den nyckel mellan KN och publiceringsgrupper som tillämpas i nya systemet densamma för alla åren 2000-2012. I det gamla systemet har vissa ändringar som skett i nycklarna inneburit att kopplingarna mellan KN och publiceringsgrupp i ett mindre antal fall kan avvika mellan vissa år. Skillnaderna mellan de olika nyckelmetoderna ger marginella skillnader i resultat och berör endast ett mindre antal publiceringsgrupper.

Statistikens tillförlitlighet

Beträffande utrikeshandelsstatistikens och export- och importprisindexberäkningarnas tillförlitlighet – se Fakta om statistiken i HA 22 SM respektive PR 10 SM, vilka utges av SCB.

Direktinsamlade uppgifter rörande prisutvecklingen finns att tillgå för cirka en tiondedel av de 9 300 varugrupperna enligt KN-nomenklaturen. Prisinsamlingen täcker dock i princip in alla värdemässigt betydande KN-varugrupper varför täckningen med prisinsamlade data är klart högre sett som andel av totala utrikeshandelsvärdet. Utöver de svårigheter som finns att mäta prisutvecklingen för en varugrupp i KN med hjälp av någon/några få representantvaror måste i beräkningarna göras en bedömning hur prisutvecklingen ska uppskattas för de KN-varugrupper för vilka direktinsamling av prisuppgifter ej sker.

KN-nomenklaturen ändrar i viss grad sina indelningar från ett år till ett annat vilket kan skapa olika svårigheter vid beräkningar av prisutvecklingen.

Revideringar av uppgifter för aktuellt och närmast föregående år förekommer regelmässigt beroende på löpande rättningar/tillägg i bakomliggande utrikeshandelsstatistik med värden i löpande priser. Revideringar av uppgifter om prisutveckling kan förekomma i enstaka fall.

Bra att veta

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild Beskrivning av statistiken på SCB:s webbplats, www.scb.se.

In English

Summary

High rise in third quarter volume of imports

Exports of goods from Sweden during the third quarter increased by 1.9 percent in volume (value in constant prices) compared to the third quarter 2013. At the same time, imports of goods increased in volume by 7.3 percent.

During the first three quarters of 2014 exports of goods increased by 0.9 percent in volume and imports of goods increased by 4.9 percent compared to the corresponding period last year. In current prices, exports increased by 3.0 percent and imports by 6.3 percent.

Third quarter exports: Increase for electronics/telecommunication and decrease for road vehicles

Exports of goods in total increased by 1.9 percent in volume during the third quarter 2014 compared to the third quarter 2013.

Exports of *Machinery and transport equipment* decreased by 1 percent in volume following a decrease of 2 percent in the second quarter. Within the product area, road vehicles decreased by 10 percent while electronics/telecommunication increased by 10 percent.

Mineral fuels, electric current increased by 22 percent in volume. Exports of *Wood and paper products* decreased by 1 percent. *Minerals* also decreased by 1 percent while *Chemical products* increased by 3. The export volume for *Other products* rose 4 percent.

Third quarter imports: Strong quarter for electronics/telecommunications

Total imports of goods increased by 7.3 percent in volume during the third quarter of 2014 compared to the same period in last year.

Machinery and transport equipment, the dominating product area in imports, increased by 5 percent. Within the product area electronics/telecommunications increased by 10 percent, manufactures of metals by 11 percent and road vehicles by 5 percent.

Mineral fuels, electric current increased by 24 percent after a large increase in the import volume of crude petroleum oils.

The imports of *Chemical products* continued to increase in volume during the quarter. *Minerals* decreased by 6 percent while *Wood and paper products* increased by 3 percent. The imports of *Other products* increased by 6 percent and all commodity groups within the product area increased in volume.

Definitions and explanations

Volume changes (value changes in constant prices) are calculated on a quarterly basis and are based on foreign trade statistics values in current prices for different product groups as well as information on price changes mainly taken from Statistics Sweden's calculations for the export and import price indices. The calculations are based on the total export/import value for different product categories, i.e. the values are estimated upwards to account for the undercoverage and non-response that occurs in the statistics on trade with EU countries. The calculations are done as chain indices for the different product areas/total with the base year 2000 (=100). The volume index is calculated according to Laspeyres' formula while the price index is according to Paasche's. Information for the current and the most recent year is regularly revised depending on cor-

rections/additions to the underlying foreign trade material with values in current prices. Information on price changes can occasionally be revised as well.

List of tables

Explanation of symbols	4
1. Exports. Volume- and value trends by important commodity groups	4
2. Volume- and value trends by important commodity groups	5
3. Volume trends for exports by commodities according to SPIN 2007. 2000=100	6
4. Volume trends for imports by commodities according to SPIN 2007. 2000=100	7
5. Volume- and value trends for exports by sections of the SITC	8
6. Volume- and value trends for imports by sections of the SITC	9

List of terms

Förändring %	Change %
Total	Total
Värde	Value
Varugrupp	Commodity group